

Masarykova univerzita
Pedagogická fakulta
Katedra biologie

VIII. STUDENTSKÁ KONFERENCE

s biologickou, ekologickou a geologickou tematikou

ROČNÍK 2010/2011

BRNO 2011

Garant konference:

Doc. PhDr. Mgr. Tomáš Janík, Ph.D.

Sborník vychází za laskavé podpory doc. PhDr. Mgr. Tomáše Janíka, Ph.D z grantu s názvem „Cyklus konferencí k problematice kurikula a výuky v oborech školního vzdělávání“ (MUNI/B/1026/2010).

Organizační výbor:

Mgr. Martina Jančová, Ph.D.

Mgr. Monika Vašíčková

Editorky:

Mgr. Martina Jančová, Ph.D.

Mgr. Monika Vašíčková

© 2011 Masarykova univerzita

ISBN 978-80-210-5427-1

Program:

09.00 - 09.10 Zahájení konference

09.10 - 09.30 **PaedDr. Milan Kubiátko, PhD.**, *Základné aspekty pedagogického výskumu*

09.30 - 09.40 **Tereza Guldová**, *Modelové léčivé rostliny v základním vzdělávání*

09.40 - 09.50 **Monika Dostálová**, *Moravský kras - nové speleologické informace*

09.50 - 10.00 **Lucie Kokrdová**, *Výstavy psů*

10.00 - 10.10 **Helena Sladká**, *Mohelenská hadcová step - nové informace o přírodních změnách*

10.10 - 10.20 **Jana Marvánová**, *Srovnání znalostí a dovedností žáků ZŠ a víceletých gymnázií v oblasti semenných rostlin*

10.20 - 10.30 **Martina Dvořáková**, *Výukový program k pavilonu plazů v Zoo Brno*

10.30 – 10.40 přestávka

10.40 - 10.50 **Jana Dřímálová**, *Geologická studie rašelinišť v České republice*

10.50 - 11.00 **Lenka Babáčková**, *Modelová živočichové v základním vzdělávání*

11.00 - 11.10 **Ivana Tevoltová**, *Mechorosty botanické zahrady Masarykovy univerzity*

11.10 - 11.20 **Petra Keclíková**, *Komparace etologie vyšších primátů a člověka*

11.20 - 11.30 **Eva Dozbabová**, *Návrh výzkumného nástroje na zkoumání mylných představ žáků o savcích*

11.30 - 11.40 **Jana Kopalová**, *Příroda vrchu Květnice a okolí u Tišnova*

11.40 - 11.50 **Daniela Šprcová**, *Faktory ovlivňující postoje žáků k pavoukům*

11.50 - 12.30 přestávka

12.30 - 13.30 **doc. RNDr. PaedDr. Milada Švecová, CSc.**, *Manažerské schopnosti a dovednosti učitele*

13.30 - 13.45 **Bc. Ivana Petrová**, *Implementace nových poznatků do biologického vzdělávání na modelovém příkladu embryonálních kmenových buněk*

13.45 - 14.00 **Bc. Lenka Tábořská**, *Didaktické využití geologických lokalit na Jemnicku*

14.00 - 14.15 **Bc. Blanka Škrabalová**, *Vytvoření webové stránky zaměřené na chov hmyzu, entomofáгии a přežití v přírodě*

14.15 - 14.30 **Bc. Helena Michálková**, *Květena území severozápadně od Žďanic*

14.30 - 14.45 **Bc. Ladislava Klusáková**, *Uran na Vysočině pro žáky 8. a 9. třídy*

14.45 - 15.00 **Bc. Ivana Baďurová**, *Vliv životních podmínek pro tělesnou stavbu srnčí a jelení zvěře*

15.00 - 15.15 **Mgr. Monika Vašíčková** - *Dovednosti žáků ve výuce biologie na základní škole*

15.15 Ukončení konference

OBSAH

ZÁKLADNÉ ASPEKTY PEDAGOGICKÉHO VÝSKUMU.....	6
<i>PaedDr. Milan Kubiátko, PhD.</i>	
MODELOVÉ LÉČIVÉ ROSTLINY V ZÁKLADNÍM VZDĚLÁVÁNÍ	7
<i>Tereza Guldová</i>	
Školitel: Ing. Helena Jedličková, Ph.D.	
PODMÍNKY CHOVU MODELOVÝCH ŽIVOČICHŮ V ZÁKLADNÍM VZDĚLÁVÁNÍ.....	8
<i>Lenka Babáčková</i>	
Školitel: Ing. Helena Jedličková, Ph.D.	
SROVNÁNÍ ZNALOSTÍ A DOVEDNOSTÍ ŽÁKŮ ZŠ A VÍCELETÝCH GYMNÁZIÍ V OBLASTI SEMENNÝCH ROSTLIN	8
<i>Jana Marvánová</i>	
Školitel: doc. RNDr. Zdeňka Lososová, Ph.D.	
VÝUKOVÝ PROGRAM K PAVILONU PLAZŮ V ZOO BRNO	9
<i>Martina Dvořáková</i>	
Školitel: Ing. Helena Jedličková, Ph.D.	
MECHOROSTY BOTANICKÉ ZAHRADY MASARYKOVY UNIVERZITY	10
<i>Ivana Tevoltová</i>	
Školitel: doc. RNDr. Zdeňka Lososová, Ph.D.	
PŘÍRODA VRCHU KVĚTNICE A BLÍZKÉ OKOLÍ TIŠNOVA.....	10
<i>Jana Kopalová</i>	
Školitel: doc. RNDr. Jiří Matyášek, CSc.	
MOHELENSKÁ HADCOVÁ STEP – NOVÉ INFO. O PŘÍRODNÍCH ZMĚNÁCH.....	11
<i>Helena Sladká</i>	
Školitel: doc. RNDr. Jiří Matyášek, CSc.	
GEOLOGICKÁ STUDIE RAŠELINIŠŤ V ČESKÉ REPUBLICE	12
<i>Jana Dřímálová</i>	
Školitel: doc. RNDr. Jiří Matyášek, CSc.	
MORAVSKÝ KRAS – NOVÉ SPELEOLOGICKÉ INFORMACE	13
<i>Monika Dostálová</i>	
Školitel: doc. RNDr. Jiří Matyášek, CSc.	
KOMPARACE ETOLOGIE VYŠŠÍCH PRIMÁTŮ A ČLOVĚKA	14
<i>Petra Keclíková</i>	
Školitel: doc. RNDr. Boris Rychnovský, CSc.	
VÝSTAVY PSŮ.....	15
<i>Lucie Kokrdová</i>	
Školitel: doc. RNDr. Boris Rychnovský, CSc.	
FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ POSTOJE ŽÁKŮ K PAVOUKŮM.....	15
<i>Daniela Šprcová</i>	
Školitel: PaedDr. Milan Kubiátko, PhD.	
NÁVRH VÝZKUMNÉHO NÁSTROJE NA ZKOUMÁNÍ MYLNÝCH PŘEDSTAV ŽÁKŮ O SAVCÍCH.....	16
<i>Eva Dozbabová</i>	
Školitel: PaedDr. Milan Kubiátko, PhD.	

IMPLEMENTACE NOVÝCH POZNATKŮ DO BIOLOGICKÉHO VZDĚLÁVÁNÍ NA MODELOVÉM PŘÍKLADU EMBRYONÁLNÍCH KMENOVÝCH BUŇEK.....	17
<i>Bc. Ivana Petrová</i>	
Školitel: doc. RNDr. PaedDr. Milada Švecová, CSc.,	
VYTVOŘENÍ WEBOVÉ STRÁNKY ZAMĚŘENÉ NA CHOV HMYZU, ENTOMOFÁGII A PŘEŽITÍ V PŘÍRODĚ	17
<i>Bc. Blanka Škrabalová</i>	
Školitel: Mgr. Robert Vlk, Ph.D.	
KVĚTENA ÚZEMÍ SEVEROZÁPADNĚ OD ŽDÁNIC.....	18
<i>Bc. Helena Michálková</i>	
Školitel: doc. RNDr. Zdeňka Lososová, Ph.D.	
DIDAKTICKÉ VYUŽITÍ GEOLOGICKÝCH LOKALIT NA JEMNICKU.....	18
<i>Bc. Lenka Táborská</i>	
Školitel: doc. RNDr. Jiří Matyášek, CSc.	
URAN NA VYSOČINĚ PRO ŽÁKY ZÁKLADNÍ ŠKOLY.....	19
<i>Bc. Ladka Klusáková</i>	
Školitel: doc. RNDr. Jiří Matyášek, CSc.	
VLIV ŽIVOTNÍCH PODMÍNEK PRO TĚLESNOU STAVBU SRNČÍ A JELENÍ ZVĚŘĚ.....	20
<i>Bc. Ivana Baďurová</i>	
Školitel: doc. RNDr. Boris Rychnovský, CSc.	
DOVEDNOSTI ŽÁKŮ VE VÝUCE BIOLOGIE NA ZÁKLADNÍ ŠKOLE.....	21
<i>Mgr. Monika Vašíčková</i>	
Školitel: doc. RNDr. Zdeňka Lososová, Ph.D.	

ZÁKLADNÉ ASPEKTY PEDAGOGICKÉHO VÝSKUMU

PaedDr. Milan Kubiato, PhD.

Abstrakt: Pedagogický výskum je činnosť, ktorej podstatným znakom je štúdium a poznávanie edukačnej reality prostredníctvom adekvátnych metodických prostriedkov a výskumných techník. Cieľom tejto činnosti je získať vedecké fakty o rozličných javoch, dejoch, vlastnostiach a iných stránkach pedagogickej skutočnosti, ktoré sa zovšeobecňujú do podoby zákonov, všeobecných poznatkov alebo vedeckých pedagogických teórií. Pedagogický výskum sa člení podľa rôznych kritérií, napr. na kvalitatívne a kvantitatívne orientovaný, na základný a aplikovaný, prípadne aj podľa časového hľadiska na krátkodobý, strednodobý a dlhodobý. Cieľom prezentácie bude oboznámiť poslucháčov so základnými aspektmi pedagogického výskumu, predstaviť rôzne metódy skúmania a vyhodnocovania, ale takisto zamerať sa aj na pozitívne a negatívne stránky tohto typu výskumu.

Kľúčové slová: členenie pedagogického výskumu, edukačná realita, pedagogický výskum

MODELOVÉ LÉČIVÉ ROSTLINY V ZÁKLADNÍM VZDĚLÁVÁNÍ

Tereza Guldová

Abstrakt: I přes existenci celé řady knižních publikací a internetových zdrojů zabývajících se problematikou léčivých rostlin se domníváme, že uvedená problematika je tak rozsáhlá, že je třeba v přípravě pedagogů pro základní vzdělávání vytvořit základní „stavební kámen“ pro jejich celoživotní vzdělávání. Cílem bakalářské práce tedy bude vytvoření fotoherbáře, který by měl sloužit jako e-learningový sebereflexní informační zdroj v přípravě studentů oboru Pedagogické asistentství přírodopisu pro ZŠ. Podkladem pro jeho tvorbu bude již vytvořený seznam léčivých rostlin, využívaný dosud ve studiu studentů výše uvedeného oboru; seznam léčivých rostlin, vytvořený na základě analýzy vybraných učebnic pro výuku přírodopisu na ZŠ z hlediska zastoupení léčivých rostlin; průzkum základních vědomostí o modelových léčivých rostlinách u studentů oboru Pedagogické asistentství přírodopisu pro ZŠ nastupujících do 1. roč. Vedle botanické charakteristiky poznávacích znaků léčivých rostlin nás především zajímají základní vědomosti související s praxí - využitím léčivých rostlin, které by měli mít absolventi základních škol. Bakalářská práce bude zpracována především na základě rešerše odborné literatury, průzkumu současného stavu vědomostí vybraného souboru respondentů a analýzy základních učebnic z hlediska sledované problematiky.

Klíčová slova: analýza učebnic, fotoherbář, modelové léčivé rostliny, pedagogický výzkum

PODMÍNKY CHOVU MODELOVÝCH ŽIVOČICHŮ V ZÁKLADNÍM VZDĚLÁVÁNÍ

Lenka Babáčková

Abstrakt: Občané ČR jsou a budou přímo i nepřímo v průběhu celého svého života v kontaktu se zvířaty. V současné době se však živočichové na základních školách příliš nechovají, o domácí mazlíčky se nedokáží postarat ani rodiče, takže žáci nemají možnost získávat potřebné zkušenosti. Proto považujeme za důležité pro rozvoj kompetencí žáků zajistit výuku tak, aby v budoucnu tyto živočichy neohrožovali. Domníváme se, že v ČR nejsou chovy zvířat na ZŠ využívány v celé šíři možností. Na základě studia RVP, Školského zákona a směrnic Environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty se domníváme, že je reálné zavedení chovů modelových živočichů na ZŠ. Práce si dává za úkol v teoretické části shromáždit informace (právní, hygienické, legislativní a další) potřebné pro chov modelových živočichů na základních školách. Na základě zpracovaných anket týkajících se postojů studentů PdF MU k „domácím mazlíčkům“ jsou navržena modelová zvířata vhodná pro chov na základních školách. Dále je v praktické části zpracováno prostřednictvím pozorování, řízených rozhovorů a fotodokumentace využití živočichů na dvou modelových školách.

Klíčová slova: bezobratlí, chovatelství, modelový živočich, obratlovci, Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání

SROVNÁNÍ ZNALOSTÍ A DOVEDNOSTÍ ŽÁKŮ ZŠ A VÍCELETÝCH GYMNÁZIÍ V OBLASTI SEMENNÝCH ROSTLIN

Jana Marvánová

Abstrakt: Práce prezentuje znalosti a dovednosti žáků 8. a 9. tříd (tercie, kvarta) v oblasti semenných rostlin, které byly zjištěny pomocí didaktického testu sestaveného podle osnov Vzdělávacích programů na více než 150 žácích základních škol a víceletých gymnázií. Dále zjišťuje rozdíl ve vědomostech a dovednostech žáků základních škol a víceletých gymnázií. Schopnosti při determinaci semenných rostlin podle herbáře a živého materiálu a samotný vztah k semenným rostlinám.

Klíčová slova: přírodopis, RVP ZV, semenné rostliny, znalosti žáků

VÝUKOVÝ PROGRAM K PAVILONU PLAZŮ V ZOO BRNO

Martina Dvořáková

Abstrakt: Práce je zaměřena na děti ve věku 12-15 let. Výzkumem zjišťujeme, že znalosti ohledně terarijních zvířat všeobecně jsou nedostačující. Co se týče postojů k těmto zvířatům, mnoho dětí ještě nepřišlo do kontaktu s terarijními zvířaty. Bylo by proto důležité, aby se budoucí výuka týkala této problematiky a zajistila dětem všeobecný ucelený přehled a alespoň minimální možnost kontaktu. Cílem práce je prohloubení a upevnění již získaných informací, zajištění nových informací a zajímavostí formou audia, videa, výukových listů a kontaktní výuky. Znalosti budeme sledovat pomocí průběžných dotazníků. Hlavní technikou výzkumu bude pozorování pavilonu plazů v brněnské ZOO, popis jednotlivých druhů s přesnou charakteristikou, zkoumání chování těchto živočichů a shromažďování všech dostupných informací. Děti by se po určitém čase měly umět orientovat v základním světě teraristiky a herpetologie. V brněnské ZOO funguje Stanice mladých přírodovědců, kde se chová mj. i několik terarijních zvířat. Tato zvířata jsou dětem k dispozici, mohou si je osahat, mohou je pozorovat z bezprostřední blízkosti a dozvědět se zajímavosti. Během práce budeme s dětmi velmi úzce spolupracovat s pavilonem plazů i Stanicí mladých přírodovědců v ZOO Brno.

Klíčová slova: plazi, výuka, ZOO

MECHOROSTY BOTANICKÉ ZAHRADY MASARYKOVY UNIVERZITY

Ivana Tevoltová

Abstrakt: Mechorosty jsou primitivní vyšší rostliny nižšího vzrůstu. Ekologicky jsou vázané zejména na stanoviště s vyšší vzdušnou vlhkostí. Botanická zahrada Masarykovy univerzity hostí řadu spontánně se vyskytujících mechorostů, jejichž inventarizace nebyla doposud provedena. Cílem této bakalářské práce je pečlivé prozkoumání botanické zahrady podle plánu zveřejněného na stránkách botanické zahrady. Dále se budeme zabývat zjištěním výskytu jednotlivých mechorostů na různých lokalitách vyobrazených na plánu a poté bude následovat jejich sběr, který bude sloužit pro následnou determinaci v laboratoři. Ve spolupráci s dr. S. Kubešovou, pracovnící Moravského zemského muzea, správně determinujeme mechorosty pomocí mikroskopu a určovacího klíče. Tím získáme souhrnný přehled všech mechorostů vyskytujících se v botanické zahradě sloužící pro navazující diplomovou práci, tj. tvorba jmenovek, informačních tabulí a sestavení jednoduchého pracovního listu tak, aby si mohli návštěvníci zahrady sami jednotlivé mechy vyhledat a určovat.

Klíčová slova: botanická zahrada, determinace, mechorosty

PŘÍRODA VRCHU KVĚTNICE A BLÍZKÉ OKOLÍ TIŠNOVA

Jana Kopalová

Abstrakt: Přírodovědné téma bakalářské práce „Příroda vrchu Květnice a okolí u Tišnova“, se zabývá faunou, florou, nerostným bohatstvím, geologií, Královou jeskyní na Květnici, a základními informacemi o lomu Dřínová u Tišnova. V praktické části bych chtěla pomocí výzkumu položit dětem na základní škole v Tišnově otázky týkající se nejen o informovanosti o Květnici, která je častým místem vycházek základní školy, ale i o Králové jeskyni a Dřínové. Hlavním cílem práce je podat ucelený obraz o rostlinném živočišném a nerostném bohatství Květnice a základní geologické poměry na Dřínové spolu se základními informacemi a stále činném etážovém lomu. Rovněž může posloužit tisouským speleologům, kteří projeví zájem o tuto práci.

Klíčová slova: geologie, jeskyně, nerosty, rostlinstvo, živočišstvo

MOHELENSKÁ HADCOVÁ STEP – NOVÉ INFORMACE O PŘÍRODNÍCH ZMĚNÁCH

Helena Sladká

Abstrakt – Mohelenská Hadcová step leží na hadcovém podloží a je jedinečnou lokalitou na území České republiky. Tato lokalita je národní přírodní rezervací díky ojedinělému výskytu flóry a fauny. Metodou analýzy psaného textu byla vytvořena celková charakteristika rezervace a za pomoci dostupné literatury byly postupně popsány kapitoly zabývající se geomorfologií, geologií, pedologií, klimatologií, hydrologií, flórou a faunou tohoto území. Na základě prací napsaných o lokalitě Mohelenské hadcové stepi jsem zjišťovala, která literatura je stěžejní z hlediska charakteristiky území. Porovnáním informací z již napsaných prací, byly zjišťovány přírodní změny a změny týkající se výskytu jednotlivých organismů na této lokalitě. Součástí této práce je i vlastní fotodokumentace a fotodokumentace vypůjčená z dostupné literatury, která slouží k porovnání minulého a současného stavu přírodního prostředí rezervace. Práce by mohla být přínosná pro učitele základních škol i veřejnosti a přinese nové poznatky o změnách stavu životního prostředí v oblasti Mohelenské hadcové stepi. Současně může být využita jako podklad pro výuku či přednášku o této lokalitě.

Klíčová slova: fauna, flóra, geologie, hadec, hydrologie, klimatologie, Mohelenská hadcová step, pedologie

GEOLOGICKÁ STUDIE RAŠELINIŠŤ V ČESKÉ REPUBLICE

Jana Dřimalová

Abstrakt: Práce je zaměřena na geologii rašelinišť v České republice, do které jsou zahrnuty mně dostupné dosud publikované poznatky o této problematice. Obsahem práce je popis obecné teorie (vysvětlení jednotlivých druhů) rašelinišť, soupis a popis jednotlivých rašelinišť v České republice. Zdůrazněn je ekologický a hospodářský význam a funkce rašelinišť, zvl. s ohledem na člověka. Tato práce tedy pojednává o obecné teorii rašelinišť a inventarizuje rašeliniště v České republice. Dále vysvětluje vznik jednotlivých druhů rašelinišť v České republice a jejich rozdíly. Také popisuje největší a nejznámější rašeliniště v České republice. V průběhu více nežli roku shromažďuji potřebné materiály pro tvorbu své práce. Pořizuji fotografie jednotlivých rašelinišť. Soustředím a studuji odbornou sedimentologickou, populárně naučnou, reklamní, internetovou aj. literaturu, kterou využívám pro vlastní sepsání bakalářské práce. Výsledné dílo bude doplňující přírodovědnou informací pro zájemce o danou tematiku. Práce by mohla mít využití i v přírodopisu a zeměpisu na základních školách.

Klíčová slova: biotop rašeliniště, geomorfologie, mineralogie, rašeliniště přechodné, rašeliniště slatinné, rašeliniště vrchovištní

MORAVSKÝ KRAS – NOVÉ SPELEOLOGICKÉ INFORMACE

Monika Dostálová

Abstrakt: Práce shrnuje a uceluje stávající, veřejnosti dostupné, informace z oblastí geologie, hydrologie, klimatologie, zoologie a botaniky, s informacemi nově získanými speleologickým bádáním, které nejsou uvedeny v dostupné literatuře. Při této práci bylo využito metody analýzy psaného textu pro získání celkové charakteristiky území Moravského krasu, dále byla použita metoda rozhovoru se speleologem a analýza informací poskytnutých Správou jeskyní Moravského krasu pro ucelení nově objevených lokalit v této oblasti. Dále bylo provedeno dotazníkové šetření na dvou základních školách, v Brně a v Blansku, zaměřené na zjištění zda žáci druhého stupně základních škol v blízkosti Moravského krasu znají základní fakta týkající se krasové oblasti. Součástí práce je i vlastní fotodokumentace z veřejnosti přístupných prostor a zapůjčená fotodokumentace z prostor veřejnosti nepřístupných. Práce může být využita při výuce tématu krasových oblastí na základní škole, jako podklad pro pozdější doplnění dalších informací, nebo jako zdroj informací pro širokou veřejnost.

Klíčová slova: botanika, geologie, hydrologie, klimatologie, Moravský kras, podzemní systémy, speleologie, zoologie

KOMPARACE ETOLOGIE VYŠŠÍCH PRIMÁTŮ A ČLOVĚKA

Petra Keclíková

Abstrakt: Bakalářská práce řeší problematiku spadající do oborů etologie primátů a etologie člověka. Jelikož oblast etologie je příliš rozsáhlá, teoretická i praktická část bakalářské práce jsou blíže zaměřeny na neverbální komunikaci. Hlavním cílem bakalářské práce je tedy zjistit, do jaké míry se neverbální komunikace člověka liší od neverbální komunikace vyšších primátů. Dnes je obecně uznáván systém živočišné říše, ve kterém je člověk (jako druh *Homo sapiens sapiens*) zařazován do samostatné čeledi *Hominidae*, jenž spadá do podřádu vyšších primátů (*Anthropoidea*). Z tohoto systému a mnoha dalších již zjištěných poznatků vyplývá, že je mezi lidmi a vyššími primáty jistá podobnost, a to nejen v etologii. Teoretická část této práce především shrnuje dosud zjištěné poznatky v rozdílech chování člověka a vyšších primátů. Praktická část se potom věnuje pozorování neverbálních komunikačních schopností vyšších primátů (konkrétně se jedná o gorily nížinné, paviány anubi a šimpanzy učenlivé) ve vybraných zoologických zahradách. Součástí výzkumu je srovnání získaných dat mezi sledovanými primáty a také mezi primáty a člověkem.

Klíčová slova: člověk, etologie člověka, etologie vyšších primátů, chování, komunikace, primáti

VÝSTAVY PSŮ

Lucie Kokrdová

Abstrakt: Vymezení řešené problematiky a základních pojmů je následující; v úvodní části nastíním zacházení s různými druhy psů na výstavách, kritéria hodnocení, vady, disfunkce a naopak požadované dispozice, vzhled a chování. Dále test inteligence s malou skupinou psů. Cílem mé práce je problematika výstav, zhodnocení podmínek výstav (klíma, místo, stres) a testování psi inteligence. V pracovním postupu se zabývám porovnáním malé skupiny (10 jedinců) rasy čivavy k příslušnosti určité inteligenční skupiny psů. Použiji k tomu testy inteligence. Rozdělím jednotlivé rasy psů do inteligenčních skupin. Teoretická část je zaměřena na sledování psů, jejich psovodů i rozhodčí při výstavách. Sledování klimatu, zhodnocení místa a psychické zátěže pro psi. Dále je zde obsaženo rozdělení psů dle plemen a jejich základní charakteristika. Zpracování jsem provedla na základě odborné literatury a internetových zdrojů. V praktické části provádím IQ test (CIQ – Canine Intelligence Test) a test osobnosti s ohledem na poslušnost (OPT) s malou skupinou psů rasy čivava (10 jedinců). Předpokládané využití výsledků bude pro všechny, které zajímá tato problematika

Klíčová slova: výstavy, psi, kritéria hodnocení, psi standardy, chování psa

FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ POSTOJE ŽÁKŮ K PAVOUKŮM

Daniela Šprcová

Abstrakt: Bakalářská práce je zaměřena na návrh výzkumného nástroje, který zkoumá vědomosti a postoje žáků druhého stupně základních škol k pavoukům a jejich možnou korelaci. Výzkumný nástroj zde bude představovat dotazník, který je tvořen 5-stupňovou Likertovou škálou měření postojů, zahrnující jak vědomostní, tak postojovou část. Kromě položek této škály, jsou součástí dotazníku také demografické položky, jako například pohlaví a věk respondentů. Součástí práce bude stručná biologická a ekologická charakteristika pavouků vyskytujících se běžně v oblastech střední Evropy. Následně se rozebere problematika postojů ve všeobecné rovině a také specifická rešerše týkající se postojů jak k fobickým živočichům, tak přímo k pavoukům. Cílem práce, kromě samotného návrhu výzkumného nástroje, bude také případné zjištění vlivu, který mohou mít demografické položky dotazníku na vědomosti a postoje žáků k pavoukům. Respondenty zde budou představovat žáci druhého stupně základních škol.

Klíčová slova: dotazník, pavouci, postoje, vědomosti, žáci, fobie.

NÁVRH VÝZKUMNÉHO NÁSTROJE NA ZKOUMÁNÍ MYLNÝCH PŘEDSTAV ŽÁKŮ O SAVCÍCH

Eva Dozbabová

Abstrakt: Bakalářská práce je zaměřená na návrh a následné ověření výzkumného nástroje, který se zabývá mylnými představami žáků základních škol o savcích. Součástí výzkumného nástroje byly škálované výroky týkající se toho, jak žáci vnímají savce a část výroků byla zaměřená na environmentální problematiku. Samotnému ověření výzkumného nástroje předcházelo zpracování literárních zdrojů týkajících se definicí mylných představ a to s ohledem na domácí a zahraniční prostředí, dále výzkumy zaměřené na zkoumání mylných představ žáků o různých tématech. Ověřování výzkumného nástroje se zúčastnilo 87 žáků druhého stupně základních škol. Ve výzkumném vzorku byl zastoupen sedmý, osmý a devátý ročník druhého stupně, přičemž žáci byli rozděleni do tří skupin a to podle velikosti sídla, z něhož pocházeli. Další kategorickou proměnnou bylo pohlaví. Poslední kategorickou proměnnou bylo zjištění, zda žáci chovají domácí zvířátko a popřípadě jaké. Ve výsledkové části byl ověřován vliv kategorických proměnných na výsledky jak z testové tak i z postojové části výzkumného nástroje. Testová část obsahovala 30 otázek, tři z nich byly rozděleny na dvě části. Otázky byly otevřené i uzavřené. Postojová část obsahovala 22 pěti stupňových položek Likertova typu.

Klíčová slova: dotazník, mylné představy, postoje, savci, žáci,

IMPLEMENTACE NOVÝCH POZNATKŮ DO BIOLOGICKÉHO VZDĚLÁVÁNÍ NA MODELOVÉM PŘÍKLADU EMBRYONÁLNÍCH KMENOVÝCH BUŇEK

Bc. Ivana Petrová

Abstrakt: Diplomová práce navazuje na práci bakalářskou. Hlavními cíli bakalářské práce bylo postihnout současné trendy ve tvorbě a využívání pluripotentních kmenových buněk a představit spektrum hlavních názorových proudů s ohledem na tvorbu a využívání pluripotentních kmenových buněk. Na tomto modelovém příkladu byla integrována přírodovědné a humanitní složky vzdělávání a pluripotentní kmenové buňky byly pojaty jako průřezové téma. Mezi cíle práce diplomové patří vytvoření presentace v programu PowerPoint, jako výukového materiálu, který by studentům středních škol poskytl přehledné základní informace o možnostech tvorby a využívání pluripotentních kmenových buněk. Dále je vytvářena didaktická hra s využitím modifikovaných materiálů evropského projektu Playdecide. Pomocí této hry by si měli studenti osvojit základní poznatky týkající se pluripotentních kmenových buněk, vytvořit si svůj vlastní názor na tuto problematiku a etické otázky s ní spojené. Hra by měla studenty přivést dokonce i k tomu, aby byli schopni své názory obhájit a uvědomit si důsledky, které z jejich rozhodnutí vyplývají. Didaktická hra Playdecide bude pilotně ověřena.

Klíčová slova: didaktická hra, embryo, etická otázka, kmenová buňka, pluripotence,

VYTVOŘENÍ WEBOVÉ STRÁNKY ZAMĚŘENÉ NA CHOV HMYZU, ENTOMOFÁGII A PŘEŽITÍ V PŘÍRODĚ

Bc. Blanka Škrabalová

Abstrakt: Diplomová práce svojí náplní navazuje na práci bakalářskou. Je zaměřena čistě na praktickou stránku problematiky. Práce je atypicky členěna, neboť i teoretická část je částí autorskou a bylo použito minimum externích zdrojů. Teoretická část obsahuje soupis chovaných druhů a specifika jejich chovu s důrazem na jednoduchost a snadné využití v domácím chovu či ve škole. Chované druhy zahrnují 12 druhů švábů, 3 druhy potemníkovitých brouků, 2 druhy sarančí, 4 druhy cvrčků a 2 druhy drobného hmyzu. Praktická část je členěna na dvě části: využití hmyzu ve výuce na ZŠ a hmyz v podmínkách přežití v přírodě. Veškeré materiály publikované v diplomové práci (textové i obrazové) jsou ve stejném, případně aktualizovaném znění uveřejněny na webové stránce www.jaknahmyz.cz a jsou volně k dispozici uživatelům internetu.

Klíčová slova: entomofágie, hmyz, chov hmyzu, přežití v přírodě

KVĚTENA ÚZEMÍ SEVEROZÁPADNĚ OD ŽDÁNIC

Bc. Helena Michálková

Abstrakt: Téma diplomové práce je Květena území severozápadně od Ždánic. Diplomová práce navazuje na bakalářskou práci. Cílem práce je popsat přírodní podmínky území, literární rešerše, floristický výzkum, vytvoření herbáře a didaktických pomůcek. Soustřeďuje se hlavně na floristický výzkum a přírodní poměry území (topografické, geologické, geomorfologické, pedologické, hydrologické a klimatické poměry území, historie osídlení území, fauna a fyto geografické poměry území). Další část popisuje historii floristického výzkumu zkoumaného území a blízkého sousedství. Praktická část zahrnuje výsledky mého vlastního floristického mapování cévnatých rostlin a charakteristiky biotopů. Následující část je didaktická. Zaměřuje se na vytvoření didaktických pomůcek využitelných při hodinách přírodopisu – pexesa. Tyto pomůcky jsou testovány na skupinách studentů základní školy. V závěrečné části jsou přílohy, které zahrnují mé vlastní fotografie biotopů a chráněných a vzácných druhů cévnatých rostlin.

Klíčová slova: didaktická pomůcka, floristický výzkum, fotografie, herbář, květena, pexeso, Ždánice

DIDAKTICKÉ VYUŽITÍ GEOLOGICKÝCH LOKALIT NA JEMNICKU

Bc. Lenka Táborská

Abstrakt: Diplomová práce se v první části zaměřuje na geologickou stavbu Jemnicka. Jsou zde charakterizovány přírodní poměry Jemnice a okolí. Největší pozornost je věnována geologické stavbě, geologickému vývoji a těžbě nerostných surovin. Dále jsou zde uvedeny nové informace, které se týkají těžby ve sledované oblasti. K tomuto účelu byly vybrány tyto lokality – Županovice, U Borovice a Na Jemničkách. Ke každé lokalitě je uvedena obecná charakteristika, dále přehled minerálů, které se zde nacházejí, a historie a současnost dané lokality. V druhé části práce se věnuji vytvoření didaktického materiálu vhodného pro učitele a žáky ZŠ. Zaměřila jsem se na plánování vycházkových tras do geologických lokalit U Borovice a Na Jemničkách a do místního muzea, kde se nacházejí minerály a nerosty z daného území. Dále jsem vytvořila pracovní listy, které se týkají nejen geologie, ale také fauny a flóry, se kterou se žáci mohou na těchto vycházkách setkat.

Klíčová slova: geologická stavba, geologické vycházky, geologický vývoj, lomy, přírodní poměry, těžba nerostných surovin

URAN NA VYSOČINĚ PRO ŽÁKY ZÁKLADNÍ ŠKOLY

Bc. Ladka Klusáková

Abstrakt: Diplomová práce s názvem Uran na Vysočině pro žáky základní školy bude plynule navazovat na bakalářskou práci Těžba uranu v prostoru Dolní Rožínky spojená se zdravotními riziky horníků s didaktickou částí.

Mezi hlavní pilíře práce patří:

- 1) Exkurze do Městského muzea v Bystřici nad Pernštejnem, kde je výstava zaměřená právě na uran – její didaktické rozpracování a i aktivní účast žáků ZŠ Zvole.
- 2) Dotazníkové šetření u žáků osmých a devátých tříd základní školy a porovnání se znalostmi žáků pátých tříd prvního stupně základní školy - zjištění úrovně znalostí týkající se uranu v jejich blízkosti bydliště.
- 3) Zjištění možností exkurzí do samotného uranového dolu.

Výsledky mé práce mohou být vodítkem pro ostatní začínající učitele přírodopisu v kraji Vysočina. Mnoho žáků má právě zaměstnané rodiče v UD Dolní Rožínka a není jim toto téma neznámé, spíše naopak. U těchto žáků se může učitel opřít o praktické informace.

Klíčová slova: dotazníkové šetření, exkurze, uran, uranový důl, žák

VLIV ŽIVOTNÍCH PODMÍNEK PRO TĚLESNOU STAVBU SRNČÍ A JELENÍ ZVĚŘE

Bc. Ivana Baďurová

Abstrakt: Diplomová práce se zabývá vlivem rozdílných životních podmínek na tělesnou stavbu srnčí a jelení zvěře. Rozdílné podmínky představují dvě rozdílné honitby – Honitba Branná (podhůří Hrubého Jeseníku) a Honitba Staroměstského sdružení (podhůří Kralického Sněžníku). První je ve vyšších nadmořských výškách, je z větší části tvořená lesním porostem a nabízí menší potravní rozmanitost. Druhá je v nižších nadmořských výškách, je z větší části lučnatá a tudíž nabízí vyšší potravní rozmanitost. Diplomová práce má tři části. První představuje literární rešerši informující o charakteristice daného území, o tělesné stavbě a způsobu života srnčí a jelení zvěře. Druhá část se věnuje zpracování didaktické části, jejímu teoretickému rozboru a výsledkům, kterých jsem v nich dosáhla. Je tvořena pre-testem, přednáškou a post-testem. Třetí část se zabývá vlastními výsledky z pozorování zvěře a jejich porovnáním, které vede k ověření stanovené hypotézy. Tyto výsledky byly porovnány na základě výsledků ze sčítání stavů zvěře, na základě porovnání sledovaných znaků střílené zvěře a na základě vlastního pozorování zvěře v přírodě.

Klíčová slova: srnčí zvěř, srnec, srna, srnče, jelení zvěř, jelen, laň, kolouch, vlivy prostředí, velikost paroží, věková třída, tělesná hmotnost, říje, rozmnožování.

DOVEDNOSTI ŽÁKŮ VE VÝUCE BIOLOGIE NA ZÁKLADNÍ ŠKOLE

Mgr. Monika Vašíčková

Abstrakt: Disertační práce se bude zabývat problematikou, týkající se stupněm osvojení dovedností u žáků na druhém stupni základních škol ve výuce biologie. Jedním z cílů výzkumu je zjistit, kterými dovednostmi konkrétně žáci disponují a se kterými mají problémy. Pro účely splnění daného cíle bude vytvořen didaktický test, který bude sloužit na měření úrovně osvojených dovedností. Před samotným testováním proběhne dotazníkové šetření s cílem zjistit názor žáků na osvojení biologických dovedností ve vyučování daného předmětu. Získaná data budou následně zpracována deskriptivními a induktivními statistickými metodami. Výsledky z dotazníkového šetření a informace z kurikulárních dokumentů budou východiskem pro vytvoření didaktického testu zaměřeného na zkoumání úrovně osvojených dovedností u žáků základních škol. Výsledky z testu budou zpracovány vhodnými statistickými metodami.

Klíčová slova: biologie, didaktický test, dotazník, dovednosti, kurikulum, žáci základních škol

VIII. STUDENTSKÁ KONFERENCE
s biologickou, ekologickou a geologickou tematikou
ROČNÍK 2010/2011

Mgr. Martina Jančová, Ph.D.
Mgr. Monika Vašíčková (eds.)

Vydala Masarykova univerzita roku 2011
Vedoucí katedry: doc. RNDr. Zdeňka Lososová, Ph.D.
Náklad 50 výtisků
1. vydání, 2011
Tisk Kopírovací centrum Petr Liška, Brno

ISBN 978-80-210-5427-1